สรุปสาระสำคัญ
พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550

นายอธิสันต์ ศรีเหนี่ยง
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สป.มท.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม นับจากปี พ.ศ. 2534–2550 มาแล้วจำนวน 7 ครั้ง โดยครั้งสุดท้ายได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 55 ก เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2550 เรียกว่า **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550** ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่มีปัญหาและเป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดินของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล (พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์) ที่ได้แถลงไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่าจะมุ่งเน้นการบริหารทรัพยากรบุคคลและจัดตั้งองค์กรภาครัฐให้สอดคล้องกับทิศทางการนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งจะสนับสนุนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัดและประสิทธิภาพ อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับวาระแห่งชาติด้านจริยธรรมธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่ได้มีการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 จึงขอสรุปสาระสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม โดยสังเขป ดังนี้

ประเด็นที่ 1 : การเพิ่มตำแหน่งรองปลัดกระทรวง

เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 21 วรรคสอง ได้กำหนดให้มีตำแหน่งรองปลัดกระทรวงได้เพียง 1 คน เพื่อเป็นผู้ช่วยในการสั่งการและปฏิบัติงานตามที่ปลัดกระทรวงมอบหมาย ตามมาตรา 21 วรรคห้า ได้กำหนดให้กระทรวงที่มิได้จัดให้มีกลุ่มภารกิจและมีปริมาณงานมาก สามารถมีตำแหน่งรองปลัดกระทรวงเพิ่มขึ้นเป็น 2 คนก็ได้ และตามมาตรา 21

วรรคหก ได้กำหนดให้กระทรวงที่มีการจัดกลุ่มภารกิจ สามารถมีตำแหน่งรองปลัดกระทรวงเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจก็ได้

ทั้งนี้ มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ได้มีการกำหนดให้มีกระทรวงและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงทั้งหมด 20 กระทรวง แยกเป็นกระทรวงที่มีการจัดกลุ่มภารกิจ จำนวน 11 กระทรวง และมิได้มีการจัดกลุ่มภารกิจ จำนวน 9 กระทรวง ดังนั้น จึงทำให้กระทรวงที่มีการจัดกลุ่มภารกิจสามารถมีตำแหน่งรองปลัดกระทรวงที่มิใช่หัวหน้ากลุ่มภารกิจได้เพียง 1 ท่าน และกระทรวงที่ไม่มีการจัดกลุ่มภารกิจสามารถมีตำแหน่งรองปลัดกระทรวงได้เพียง 2 ท่าน การที่กฎหมายกำหนดจำนวนรองปลัดกระทรวงไว้ตายตัวดังกล่าว ได้ส่งผลให้กระทรวงที่มีปริมาณงานเพิ่มขึ้นและมีรองปลัดกระทรวงไม่เพียงพอต่อปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น ไม่สามารถจะขอตำแหน่งรองปลัดกระทรวงเพิ่ม เพื่อไปปฏิบัติงานตามที่เพิ่มขึ้นได้

ดังนั้น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 จึงได้มีการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในเรื่องของจำนวนรองปลัดกระทรวงดังกล่าว โดยต่อไปกระทรวงที่จัดกลุ่มภารกิจหรือกระทรวงที่ไม่ได้จัดกลุ่มภารกิจ หากมีภารกิจเพิ่มขึ้นและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีรองปลัดกระทรวงมากกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา 21 วรรคห้าหรือวรรคหกแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ จะร่วมกันอนุมัติให้กระทรวงนั้น

มีรองปลัดกระทรวงเพิ่มขึ้นเป็นกรณีพิเศษ โดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนเวลาไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

ประเด็นที่ 2 : การมอบอำนาจ

เนื่องจากการมอบอำนาจตาม มาตรา 38 และมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดไว้เคร่งครัดมาก กล่าวคือ มีการกำหนดตัวบุคคลเจ้าของอำนาจที่จะเป็นผู้มอบอำนาจไว้ชัดเจน และจะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่ได้ จึงทำให้การมอบอำนาจไม่มีความยืดหยุ่นและไม่สามารถมอบอำนาจให้แก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ หรือผู้ปฏิบัติงานในเรื่องนั้นโดยตรงได้ ตัวอย่างเช่น ตามมาตรา 38 (7) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 บัญญัติให้อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า อาจมอบอำนาจให้รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา 31 วรรคสอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าหรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้ แต่อธิบดีไม่สามารถมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 38 (7) ได้ เป็นต้น และกรณีตามมาตรา 39 กำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น แต่จะมอบอำนาจนั้นให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่การมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบอำนาจนั้นต่อไปได้ตามมาตรา 38 (9) เท่านั้น

ในขณะที่ตามมาตรา 30 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้กระทรวงต่าง ๆ จัดตั้งศูนย์บริการร่วม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้สามารถติดต่อสอบถาม ขอทราบข้อมูล ขออนุญาต หรือขออนุมัติในเรื่องใด ๆ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเดียวกันได้ กับเจ้าหน้าที่ ณ ศูนย์บริการร่วมเพียงแห่งเดียว แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่ายังมีงานบริการหลายเรื่องที่ไม่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้จนเสร็จสิ้นกระบวนงาน ณ ศูนย์บริการร่วม เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการร่วมไม่มีอำนาจเบ็ดเสร็จ จะต้องส่งเรื่องกลับไปยังผู้มีอำนาจวินิจฉัยของแต่ละส่วนราชการ เพื่อสั่งการอนุมัติหรืออนุญาตก่อน ทำให้เกิดความล่าช้า อันเป็นผลมาจากเงื่อนไขของการมอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจที่กำหนดตำแหน่งไว้แน่นอนดังกล่าวข้างต้น

ดังนั้น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 จึงได้มีการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในเรื่องการมอบอำนาจดังกล่าว โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) *อำนาจที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย หากมิได้มีการกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้มอบอำนาจอาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับมอบอำนาจได้* ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (มาตรา 38) จะเห็นได้ว่า*ตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่จะไม่มีการกำหนด*

ตำแหน่งของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจไว้เฉพาะเจาะจง จึงมีผลทำให้ผู้มอบอำนาจสามารถมอบอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานนั้นโดยตรงได้ เช่น มอบอำนาจให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์บริการร่วมได้ ซึ่งจะทำให้สามารถให้บริการได้อย่างเบ็ดเสร็จ ณ ศูนย์บริการร่วม เป็นต้น

2) *กำหนดให้ผู้มอบอำนาจสามารถกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้* (มาตรา 39) ซึ่งเป็นข้อแตกต่างจากหลักการมอบอำนาจที่กำหนดไว้เดิม อันจะทำให้มีการกระจายอำนาจในการปฏิบัติราชการได้มากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 3 : การจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบ พิเศษ

การจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ แต่เดิมอาศัยอำนาจของนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 เพื่อออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. 2548 ขึ้น (มิได้มีการกำหนดให้มีการจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด)

ดังนั้น เพื่อให้มีกฎหมายสำหรับใช้ในการจัดหน่วยบริการรูปแบบพิเศษโดยตรงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 จึงได้กำหนดไว้ในมาตรา 40/1 ให้ส่วนราชการ

ภายในกรมที่มีลักษณะเป็นงานให้บริการหรือมีการให้บริการเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วย และหากแยกงานบริการออกเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษแล้วจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดียิ่งขึ้น ส่วนราชการดังกล่าวโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จะแยกการปฏิบัติราชการในเรื่องนั้นไปจัดตั้งเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ซึ่งมิใช่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ แต่อยู่ในการกำกับของส่วนราชการดังกล่าวก็ได้

ประเด็นที่ 4 : บทบาท อำนาจหน้าที่ของจังหวัด

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 ได้แก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของจังหวัดไว้หลายประการ ดังนี้

1) กำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และกำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่สามารถยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณต่อสำนักงบประมาณได้

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ในมาตรา 13 ได้กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจยื่นคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้นต่อสำนักงบประมาณ และโดยที่ในมาตรา 4 ให้นิยาม “ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวง

การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น จังหวัดจึงมิได้เป็นส่วนราชการตามความหมายดังกล่าว จังหวัดจึงไม่สามารถที่จะยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณโดยตรงต่อสำนักงบประมาณได้

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับนี้ จึงกำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถยื่นคำขอตั้งงบประมาณต่อสำนักงบประมาณได้ แต่ทั้งนี้ได้มีการตั้งเงื่อนไขไว้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด งบประมาณจังหวัด และงบประมาณกลุ่มจังหวัด ให้จัดทำโดยความร่วมมือของส่วนราชการ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชนที่มีความเห็นที่สอดคล้องต้องกัน และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ที่จะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตและทิศทางของตำแหน่งการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดนั้นเอง

2) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของจังหวัด

ตามพระราชบัญญัติฉบับเดิม มิได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของจังหวัดไว้แต่อย่างใด คงกำหนดไว้แต่อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด และอำนาจหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง คือกระทรวง

ทบวง และกรม หรือในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีการกำหนดไว้ชัดเจนในกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

ดังนั้น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับใหม่นี้ จึงได้กำหนดให้จังหวัดมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตจังหวัดอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่ประชาชน ทั้งนี้ก็เพื่อให้จังหวัดสามารถทำให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน และให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ได้

3) คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

สืบเนื่องจาก มาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ได้ บัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ”

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ตามมาตรา 3/1 ข้างต้น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับใหม่นี้ จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติโดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัด ให้ใช้วิธีการของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในรูปของ **คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด** หรือเรียกโดยย่อว่า **ก.ธ.จ.** ขึ้น

ประเด็นที่ 5 : บทบาท อำนาจหน้าที่ของอำเภอ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับใหม่นี้ มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของอำเภอไว้อย่างชัดเจน (ซึ่งแต่เดิมยังไม่เคยมีการกำหนดไว้) ในประเด็น ดังนี้

1) กำหนดให้อำเภอมีอำนาจหน้าที่ในเขตอำเภอในลักษณะเช่นเดียวกับของจังหวัด เช่น ส่งเสริม สนับสนุนและจัดให้มีการบริหารร่วมกันของหน่วยงานของรัฐในลักษณะศูนย์บริการร่วม ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินการให้มีแผนชุมชน เพื่อรองรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด และ กระทรวง กรม เป็นต้น

2) กำหนดให้อำเภอมีอำนาจหน้าที่ไกล่เกลี่ยหรือจัดให้มีการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาททั้งคดีแพ่งและคดีอาญา เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม

ผลกระทบจากการปรับปรุง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ในครั้งนี้ พอจะสรุปได้ ดังนี้

1. ผลกระทบต่อระบบราชการ จะกระทบทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อันเกี่ยวกับเรื่องการมอบอำนาจ การมีอำนาจหน้าที่ของจังหวัดและอำเภอ และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

2. ผลกระทบต่อข้าราชการ จะทำให้ข้าราชการปฏิบัติงานเพื่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวคือ

2.1 ในประเด็นการมอบอำนาจ สามารถปลดล็อคเรื่องการมอบอำนาจของข้าราชการ โดยในกฎหมายฉบับนี้ได้ปรับปรุงให้มีการมอบอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนั้นได้โดยตรง ทั้งในส่วนราชการเดียวกันหรือต่างส่วนราชการกัน หรือให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ดังนั้น ข้าราชการก็จะสามารถให้บริการประชาชนด้านต่าง ๆ ได้อย่างเบ็ดเสร็จ และมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

2.2 ในประเด็นการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จากการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถยื่นคำขอตั้งงบประมาณประจำปีต่อสำนักงบประมาณได้โดยตรง จะทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัดของตัวเอง พร้อมทั้งมีงบประมาณสนับสนุนแผนงาน/โครงการ ซึ่งเกิดจากความเห็นพ้องต้องกันของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาสังคม ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้จึงทำให้ทุกภาคส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันกำกับและร่วมตรวจสอบผลด้วยกัน

2.3 ในประเด็น การกำหนดอำนาจหน้าที่ของจังหวัดและอำเภอ ข้าราชการในจังหวัดและอำเภอ จะมีบทบาทในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ดังนี้

(1) นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์

(2) ดูแลให้การปฏิบัติและบังคับการ ให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม

(3) จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

(4) จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ

2.4 ในประเด็นการมีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด จะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการของจังหวัดในบทบาทที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการปฏิบัติราชการ การใช้จ่ายงบประมาณของแผ่นดิน ดังนั้น ข้าราชการจะต้องปฏิบัติราชการด้วยวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เปิดเผยข้อมูล ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. ผลกระทบต่อประชาชน มีดังต่อไปนี้

3.1 ประชาชนจะได้รับการบริการจากภาครัฐที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากเมื่อหน่วยงานราชการต่าง ๆ สามารถมอบอำนาจได้แล้ว จะทำให้การให้บริการประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะศูนย์บริการร่วมได้อย่างเบ็ดเสร็จด้วยความสะดวก และมีความพึงพอใจยิ่งขึ้น

3.2 ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ สอดส่องดูแลการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดได้มากขึ้น

3.3 ประชาชนจะมีทางเลือกเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมเพิ่มขึ้น โดยวิธีการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ในอำนาจหน้าที่ของจังหวัดและอำเภอ อันจะทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย เนื่องจากตาม พ.ร.บ. ฉบับใหม่ จะทำให้ประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสได้รับความเป็นธรรมในด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตยิ่งขึ้น

3.4 ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด งบประมาณจังหวัด และงบประมาณกลุ่มจังหวัด เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดของตน เนื่องจากในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กฎหมายกำหนดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในระดับพื้นที่สร้างความร่วมมือในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และทุกภาคส่วนจะร่วมกันรับผิดชอบต่อการดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จตามแผนฯ

การตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 ขึ้นมาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบริหาราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในครั้งนี้จึงเป็นอีกหนึ่งความพยายามของหลายๆ ฝ่าย ที่มุ่งจะพัฒนาระบบราชการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีความชัดเจน สามารถบริการและบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว โปร่งใสและเป็นที่พึงพอใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งในหลายปีที่ผ่านมาแม้ว่าจะได้มีความพยายามในการพัฒนาการปฏิบัติงานมากขึ้น แต่ก็ยังขาดความเป็นอิสระและถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองมากเกินไป จนทำให้ระบบราชการและข้าราชการ ไม่อาจนำพาความเจริญไปสู่บ้านเมืองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนมากนัก ดังนั้น กฎหมายใหม่ ฉบับนี้จึงน่าจะช่วยสนับสนุนและเป็นเกราะป้องกัน รวมทั้งแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมาได้ และน่าจะสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ข้าราชการ จนสามารถนำระบบคุณธรรม จริยธรรม กลับมาสู่สังคมประเทศชาติและประชาชนชาวไทยได้ต่อไป

❖ ❖ ❖